

17.05.2002 tarih ve 24758 sayılı Resmi Gazete

Sağlık Bakanlığından:

Oyuncaklar Hakkında Yönetmelik

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 —Bu Yönetmeliğin amacı; oyuncakların tasarımı, üretimi, piyasaya arzı, dağıtımı ile piyasa gözetim ve denetimine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

Madde 2 —Bu Yönetmelik; EK-I'de sayılmış olan ürünler dışında kalan bütün oyuncakları ve bu konuda faaliyet gösteren gerçek veya tüzel kişileri kapsar.

Dayanak

Madde 3 —Bu Yönetmelik; 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanununun 4 üncü maddesine, 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun 9 uncu maddesinin (c) bendine ve 181 sayılı Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 43 üncü maddesi ile 15/1/1997 tarihli ve 97/9196 sayılı Türk Ürünlerinin İhracatının Arttırılmasına Yönelik Teknik Mevzuatı Hazırlayacak Kurumların Belirlenmesine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 —Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Sağlık Bakanlığını,
- b) Müsteşarlık: Dış Ticaret Müsteşarlığını,
- c) Komisyon: Avrupa Birliği Komisyonunu,
- d) Kanun: 11/7/2001 tarihli ve 24459 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanunu,
- e) Oyuncak: On dört yaşından küçük çocukların oyunlarında kullanılmak amacıyla tasarlanan ve imal edilen her türlü ürünleri ve oyun araç ve gereçlerini,
- f) Temel gerekler: Oyuncakların, insan sağlığının, can ve mal güvenliğinin, hayvan veya bitki yaşam ve sağlığının, çevrenin ve tüketicinin korunması açısından sahip olması gereken asgari güvenlik koşullarını,
- g) Üretici: Oyuncakları üreten, ıslah eden veya ürüne adını, ticari markasını veya ayırt edici işaretini koymak suretiyle kendini üretici olarak tanıtan gerçek veya tüzel kişiyi; üreticinin Türkiye dışında olması halinde, üretici tarafından yetkilendirilen temsilciyi ve/veya ithalatçıyı; ayrıca, ürünün tedarik zincirinde yer alan ve faaliyetleri ürünün güvenliğine ilişkin özelliklerini etkileyen gerçek veya tüzel kişiyi,
- h) Dağıtıcı: Oyuncağın tedarik zincirinde yer alan ve faaliyetleri, oyuncağın güvenliğine ilişkin özelliklerini etkilemeyen gerçek veya tüzel kişiyi,
- ı) Piyasaya arz: Oyuncağın, tedarik veya kullanım amacıyla bedelli veya bedelsiz olarak piyasada yer alması için yapılan faaliyeti,
- i) Standard: Üzerinde mutabakat sağlanmış olan, kabul edilmiş bir kuruluş tarafından onaylanan, mevcut şartlar altında en uygun seviyede bir düzen kurulmasını amaçlayan ortak ve tekrar eden kullanımlar için ürünün özellikleri, işleme ve üretim yöntemleri, bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri hususlarından biri veya bir kaçını belirten ve uyulması ihtiyari olan düzenlemeyi,
- j) Uyumlaştırılmış standard: Bu Yönetmelik ile ilgili olan ve Avrupa Birliği tarafından belirlenmiş standartlara uygun olarak Türk Standardları Enstitüsü tarafından uyumlaştırılarak kabul edilen ve Bakanlıkça her yıl listesi tebliğler halinde yayımlanan ulusal standartları,
- k) Onaylanmış kuruluş: Test, muayene ve/veya belgelendirme kuruluşları arasından, bu Yönetmelik çerçevesinde uygunluk değerlendirmesi faaliyetinde bulunmak üzere, Bakanlık

tarafından belirlenerek 4703 sayılı Ürönlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun, 17/1/2002 tarihli ve 24643 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ile Onaylanmış Kuruluşlara Dair Yönetmelik ve bu Yönetmelikte belirtilen esaslar çerçevesinde yetkilendirilen özel veya kamu kuruluşlarını,

l) Danışma Komisyonu: Bakanlığın gerektiğinde oyuncaklar ve standardlar konusunda oluşturacağı danışma komisyonunu,

m) Uygunluk değerlendirmesi: Oyuncakların, bu Yönetmelik hükümlerine uygunluğunun test edilmesi, muayene edilmesi ve/veya belgelendirilmesine ilişkin her türlü faaliyeti,

n) Tip incelemesi: Onaylanmış kuruluş tarafından oyuncak numunesinin, EK-II'de belirtilen temel gereklere göre değerlendirilmesi ve belgelendirilmesi işlemini,

o) CE Uygunluk İşareti: Üreticinin, bu Yönetmelikten kaynaklanan yükümlölüklerini yerine getirdiğini ve oyuncağın, ilgili tüm uygunluk değerlendirme prosedürlerine tabi tutulduğunu gösteren işareti,

ö) Tip İnceleme Belgesi: Onaylanmış kuruluş tarafından üreticiye verilen ve üretilmek istenilen oyuncağın, bu Yönetmelik hükümlerine uygun olduğunu gösteren belgeyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Oyuncakların Piyasaya Arzı ve Uygunluğu

Oyuncakların Piyasaya Arzı

Madde 5 —Çocukların normal davranışları da dikkate alınmak suretiyle imal edilen ve amacına uygun veya öngöröldüğü şekilde kullanıldığında, çocukların veya üçüncü kişilerin ve çevrenin güvenlik ve/veya sağlığını tehlikeye atmayan oyuncaklar piyasaya arz edilir.

Piyasaya arz edilen bir oyuncak, öngörölen süre ve kullanım amacı dikkate alındığında, bu Yönetmelikte belirtilen temel gerekleri karşılamalıdır.

Bu Yönetmelik hükümlerine uygun oyuncakların piyasaya arz edilmesi engellenemez.

Oyuncakların Uygunluğu

Madde 6 —Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin öngördüğü şekilde CE işareti taşıyan oyuncakların, uygunluk değerlendirme işlemleri de dahil olmak üzere, bu Yönetmelik hükümlerine uygun olduğu kabul edilir.

Bu Yönetmeliğin kapsamında bulunan oyuncaklarla ilgili uyumlaştırılmış standartlara uygun olarak üretilmiş oyuncağın, EK-II'de öngörölen temel gereklere uygun olduğu kabul edilir.

Üreticinin, uyumlaştırılmış standartları uygulamadığı veya belirli bir bölümünü uyguladığı veya böyle bir uyumlaştırılmış standardın bulunmadığı durumda oyuncağın, Tip İncelemesi Belgesi aldıktan sonra onaylanmış tipe uygunluğunu gösteren CE işareti iliştilmesi ile EK-II'de belirtilen temel gerekleri karşıladığı kabul edilir.

Oyuncaklar, CE işareti iliştilmesini öngören başka mevzuatın kapsamına giriyor ise, bu Yönetmelik ile birlikte ilgili diğer mevzuatın hükümlerine de uygun olmak zorundadır.

Bununla birlikte, ilgili diğer mevzuat hükümlerinden bir veya daha fazlası bir geçiş dönemi boyunca üreticiye uygulama konusunda bir seçme hakkı veriyor ise, CE işareti oyuncağın, sadece üretici tarafından seçilip uygulanan mevzuat hükümlerine uygun olduğunu gösterir. Bu durumda, uygulanan teknik düzenlemelerin ilgili hükümleri ve o mevzuatın gerektirdiğı hususlar, oyuncak beraberindeki belgelerde, uyarılarda, etiketlerde, kullanım kılavuzunda veya bunların bulunmaması halinde ise, ambalaj üzerinde belirtilmelidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uygunluk Değerlendirme İşlemleri,

CE İşareti, Onaylanmış Kuruluşlar ve Danışma Komisyonu

Tip İncelemesi Müracaatı

Madde 7 —Üretici, tip inceleme başvurusunu kendi seçtiğı bir onaylanmış kuruluşa yapar.

Başvuru aşığıdaki bilgileri içerir;

- a) Oyunağın tanımı,
- b) Üreticinin adı ve adresi ve oyuncağın üretildiği yer,
- c) Üretilecek oyuncağın numunesi ile birlikte ayrıntılı üretim ve tasarım bilgisi.

Onaylanmış kuruluş, tip incelemesi için bu bilgiler haricinde gerekli diğer bilgileri üreticiden isteyebilir.

Tip İncelemesi

Madde 8 —Onaylanmış kuruluş, tip incelemesini aşağıda belirtilen şekilde gerçekleştirir:

- a) Başvuru sahibinin sunduğu dokümanları inceler ve bu Yönetmeliğe uygun olup olmadığını tespit eder,
- b) 5 inci madde uyarınca oyuncağın, güvenlik ve/veya sağlığı tehdit etmediğini kontrol eder,
- c) Oyuncak numunesinin, EK-II'de belirtilen temel gerekleri karşılayıp karşılamadığını kontrol etmek üzere, uyumlaştırılmış ulusal standartları mümkün olduğunca kullanarak gerekli inceleme ve testleri yapar.

Onaylanmış kuruluş, tip incelemesini gerektiği gibi yapabilmek amacıyla oyuncağın birden fazla numunesini isteyebilir.

Oyuncağın numunesi, EK-II'de belirtilen temel gerekleri karşılıyor ise onaylanmış kuruluş, başvuru sahibine Tip İnceleme Belgesi verir. Bu belgenin yanında, inceleme sonuçlarını ve ilgili diğer hususları içeren ve onaylanmış oyuncağın tanımları ve çizimlerini gösteren bilgi ve belgeler üreticiye verilir.

Onaylanmış kuruluş, Tip İnceleme Belgesinin bir suretini, Komisyona veya diğer onaylanmış kuruluşlara veyahut Bakanlığa talepleri halinde iletir. Ayrıca, gerekçe göstermek suretiyle talepte bulunmaları durumunda, tasarım ve imalat programı çerçevesinde gerçekleştirilen test ve incelemelere ilişkin raporları da adı geçen kurum ve kuruluşlara sunar.

Tip İnceleme Belgesi düzenlemeyi herhangi bir sebeple reddeden onaylanmış kuruluş, reddetme nedenlerini belirterek durumu, Komisyona ve Bakanlığa bildirir.

Onaylanmış kuruluş ve üretici ayrıca, uygunluk değerlendirmelerinin her safhasında, 17/1/2002 tarihli ve 24643 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan CE Uygunluk İşaretinin Ürüne İliştirilmesine ve Kullanılmasına Dair Yönetmelik hükümlerine uymak durumundadır.

CE İşareti

Madde 9 —CE Uygunluk İşareti, EK-V'de belirtildiği şekilde "CE" harflerinden oluşur. CE işareti ve üreticinin adı ve/veya ticaret unvanı ve/veya markası ve adresi, oyuncağa veya ambalajına görülebilecek, kolayca okunabilecek ve silinemeyecek bir şekilde iliştilir. Küçük oyuncak veya küçük parçalardan oluşan oyuncaklarda ise, bu bilgiler aynı şekilde ambalaja, etikete veya broşüre iliştilir.

Bu bilgilerin oyuncağa iliştililemediği durumlarda tüketiciler, bu bilgileri saklamaları konusunda uyarılmalıdır.

Oyuncaklar üzerindeki diğer işaretlerin, üçüncü kişilerin CE işaretinin şekil ve anlamını yanlış anlamalarına yol açabilecek biçimde iliştilmesi yasaktır. Diğer işaretler ancak, oyuncağa, ambalaja veya etikete, CE işaretinin görünebilirliği ve okunabilirliğini engellememesi şartıyla iliştililebilir.

Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen hususlar, üreticinin tespit edilmesini engellemek şartıyla kısaltılabilir.

Bakanlık, piyasaya arz edilecek bütün oyuncakların ambalajlarında, etiketlerinde ve broşür/kullanım kılavuzlarında yer alan bilgilerin tamamını ve özellikle bazı oyuncaklar için EK- IV de yer alan tedbirlerin ve uyarıların veya bunların bir kısmının Türkçe olarak hazırlanmasını talep eder.

CE işaretinin oyuncakta kullanılmasında ayrıca, CE Uygunluk İşaretinin Ürüne İliştirilmesine ve Kullanılmasına Dair Yönetmeliğin 5 inci maddesine uyulur.

Onaylanmış Kuruluşlar

Madde 10 —Bakanlık; bu Yönetmelik kapsamında uygunluk değerlendirme faaliyetinde bulunmak üzere görevlendirilecek kuruluşların; Kanunda, Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ile Onaylanmış Kuruluşlara Dair Yönetmelikte ve EK-III' de belirtilen asgari kriterlere haiz olması gerekir.

Bakanlık, Türkiye’de yerleşik olan test, muayene ve/veya belgelendirme kuruluşları arasından, uygun göreceği sayıda kuruluşu, bu Yönetmelik kapsamındaki uygunluk değerlendirme faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere yetkilendirir.

Bakanlık, yetkilendirilen test, muayene ve/veya belgelendirme kuruluşunun adını, adresini, uygunluk değerlendirmesi yapacağı modüller ile ürünleri, Komisyona bildirilmesi için Müsteşarlığa iletir. Bu kuruluşlar, bu bilgiler ile Komisyon tarafından verilecek kimlik kayıt numarasının Bakanlık tarafından, Resmî Gazete’ de yayımlanması ile onaylanmış kuruluş statüsünü elde ederler.

Bakanlığın, onaylanmış kuruluşun EK-III’ de belirtilen kriterleri taşımadığını tespit etmesi halinde, Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları ile Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ile Onaylanmış Kuruluşlara Dair Yönetmeliğin 6 ncı maddesi uygulanır. Bakanlık, onaylanmış kuruluşların faaliyetlerinin geçici olarak durdurulması veya onaylanmış kuruluş statüsünün kaldırılmasına ilişkin kararları, Resmî Gazete’de ilan eder ve bu kararını ayrıca, Komisyon’a bildirilmek üzere Müsteşarlığa iletir.

Onaylanmış kuruluşlar bilgi, kayıt ve belgeleri, gerektiğinde Bakanlığa sunmak üzere muhafaza eder.

Onaylanmış kuruluşlar ile ilgili bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ile Onaylanmış Kuruluşlara Dair Yönetmelik hükümleri tatbik edilir.

Danışma Komisyonu

Madde 11 —Bakanlık, gerektiğinde oyuncaklar ve standartlar konusunda Danışma Komisyonu oluşturur. Danışma Komisyonunun oluşturulması, çalışma usul ve esasları ile görev, yetki ve sorumlulukları, bu Yönetmeliğin yayınlanmasından itibaren bir yıl içinde Bakanlıkça çıkarılacak yönerge ile belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Piyasa Gözetimi ve Denetimi, Oyuncağın Piyasaya Arzının Yasaklanması ve Toplatılması ve Üreticinin Sorumluluğu

Piyasa Gözetimi ve Denetimi

Madde 12 —Bakanlık, bu Yönetmelik hükümlerine uygunluğu sağlamak amacıyla piyasada yer alan oyuncakların denetlenmesi için gerekli tedbirleri alır.

Bakanlık;

- Talep üzerine, 16 ncı ve 17 inci maddelerin ikinci fıkralarında belirtilen belge ve bilgileri kontrol eder, denetimden sorumlu personelini üretim yeri veya depoya gönderir,
- Üreticiden, 16 ncı ve 17 inci maddelerin ikinci fıkralarında belirtilen bilgileri belirlenen süre içinde sağlamasını ister,
- Numune alarak, ilgili yerlerde test ve incelemeler yaptırır.

Oyuncakların piyasa gözetimlerinde ve denetimlerinde, bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, 17/1/2002 tarihli ve 24643 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik hükümleri uygulanır.

CE İşaretinin Usulsüz Kullanımı

Madde 13 — Bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin hükümleri saklı kalmak kaydıyla;

- CE işaretinin oyuncacağın usulsüz şekilde iliştiirildiğinin Bakanlık tarafından tespit edilmesi halinde üretici, oyuncacı, CE işareti ile ilgili olarak bu Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine uygun hale getirmek ve Bakanlıkça belirlenen şartlar çerçevesinde usulsüz kullanıma son vermekle yükümlüdür.
- İhlalin devamı halinde Bakanlık, oyuncacığın piyasaya arzının kısıtlanmasını veya yasaklanmasını veya 14 üncü maddede belirtilen prosedüre uygun olarak piyasadan toplatılmasını teminen gerekli bütün tedbirleri alır.

Oyuncağın Piyasaya Arzının Yasaklanması ve Toplatılması

Madde 14 —Bakanlık, EK-II’de belirtilen temel gerekleri karşılamayan oyuncakların piyasaya arz edilmesini önlemek üzere, bu Yönetmelik hükümleri ile Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik hükümleri uyarınca gerekli tüm tedbirleri alır.

Bakanlık, bu Yönetmeliğin 5 inci ve 6 ncı maddelerine uygun üretilen ve amacı doğrultusunda kullanılan CE işaretli oyuncakların, tüketicilerin ve/veya üçüncü kişilerin güvenliğini ve/veya sağlığını tehdit etmesi durumunda, piyasadan toplatılmasını veya piyasaya arzının yasaklanmasını teminen Kanunun 11 inci ve 12 inci maddeleri hükümleri çerçevesinde gerekli işlemleri yapar.

Bakanlık aldığı önlemleri, gerekçesiyle birlikte, özellikle uygunsuzluğun aşağıda ifade edilen hususlardan kaynaklanıp kaynaklanmadığını da belirterek, Komisyona bildirilmek üzere Müsteşarlığa iletir.

- a) Bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen uyumlaştırılmış standartların dikkate alınmadığı durumlarda oyuncakların, EK-II'de yer alan temel gereklere uygun olmaması,
- b) Uyumlaştırılmış standartların yanlış uygulanması,
- c) Uyumlaştırılmış standartların kendisindeki eksikliklerden,

Bakanlık tarafından; üreticiye, alınan veya doğrudan üretici tarafından alınması gereken tedbirler ile müracaat edebileceği kanuni yol bildirilir.

Yönetmeliğe Uygun Olmayan Oyuncakların CE İşareti Taşınması

Madde 15 —Bu Yönetmeliğe uygun olmayan oyuncakların CE işareti taşınması halinde Bakanlık, Kanunun 5, 11 ve 12 nci maddelerinin hükümleri çerçevesinde gerekli tedbirleri alır ve işlemleri yapar; neticeyi Komisyon'a bildirilmek üzere Müsteşarlığa iletir.

Uyumlaştırılmış Standarda Uygun Oyuncaklarda CE İşareti

Madde 16 —Uyumlaştırılmış standartlara uygun olarak üretilen oyuncaklara, piyasaya arz edilmeden önce söz konusu standartlara uygun olduğuna dair CE işareti iliştilir.

Üretici veya üreticinin Türkiye'de olmaması halinde yetkili temsilcisi,

- a) Üretimin uyumlaştırılmış standartlara uygunluğunu sağlamada kullanılan yöntemin tanımı (test raporları veya teknik dosyanın kullanımı gibi) ile gerektiğinde, onaylanmış kuruluş tarafından verilen Tip İncelemesi Belgesini, onaylanmış kuruluşta sunduğu belgelerin kopyalarını, kullanılan ve onaylanmış tipe uygun üretim yapıldığını gösteren araçların tanımı,
 - b) Üretim yerlerinin ve depolarının adreslerini,
 - c) Tasarım ve üretime ilişkin detaylı bilgileri,
- denetimler için, oyuncakın üretiminden sonra, en az 5 yıl süreyle muhafaza eder.

Temel Gereklere Uygun Oyuncaklarda CE İşareti

Madde 17 —Piyasaya arz edilmeden önce, uyumlaştırılmış standartların tamamına veya bir kısmına uygun olmayan oyuncakların EK-II'de belirtilen temel gereklere uygunluğu, bir onaylanmış kuruluş tarafından bu Yönetmeliğin 7 nci ve 8 inci maddelerinde belirtilen prosedüre göre incelenen tipe uygunluğu gösteren CE işareti iliştilmesi ile sağlanır.

Üretici veya üreticinin Türkiye'de olmaması halinde yetkili temsilcisi,

- a) Üretimin ayrıntılı tanımını,
 - b) Onaylanmış tipe uygunluğu sağlamada kullanılan yöntemin tanımını (test raporları veya teknik dosyanın kullanımı gibi),
 - c) Üretim yeri ve deponun adreslerini,
 - d) Bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca üretici tarafından onaylanmış kuruluşta sunulan dökümanların kopyalarını,
 - e) Numuneye ilişkin test belgesi veya noter tastikli bir kopyasını,
- denetimler için, oyuncakın üretiminden sonra, en az beş yıl süreyle muhafaza eder.

Üretici, denetimler için bu madde ve 16 ncı madde uyarınca muhafaza edeceği bilgi ve belgelerin Türkçe nüshalarını da dosyasında bulundurmak mecburiyetindedir.

Üretici, bu maddede ve 16 ncı maddede belirtilenlerin yanında Kanuna ve bu Kanuna istinaden yürürlüğe konulmuş olan ilgili diğer mevzuat hükümlerine de uymak mecburiyetindedir.

Yükümlülüklerin Yerine Getirilmemesi Halinde Alınacak Tedbirler

Madde 18 —Bu Yönetmeliğin 16 ncı ve 17 nci maddelerin ikinci fıkralarında belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda Bakanlık, bu yükümlülüklerin yerine getirilmesini teminen bu Yönetmelik ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak gerekli tedbirleri alır.

Ayrıca, bu yükümlülüklerin yerine getirilmediğinin tespit edilmesi halinde Bakanlık, üreticiden belli bir süre içinde masrafları kendisi tarafından karşılanmak üzere oyuncağın, uyumlaştırılmış standartlara veya temel gereklere uygun olduğunu doğrulamak için onaylanmış kuruluşa test yaptırmasını isteyebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Bildirimlere İlişkin Esaslar

Madde 19 —Bakanlık 3 yılda bir, bu Yönetmeliğin uygulanması hakkındaki raporu Komisyona iletmek üzere Müsteşarlığa bildirir.

Gizlilik

Madde 20 —Bakanlık, onaylanmış kuruluş ve bu Yönetmeliğin uygulanmasına katılan bütün taraflar, görevlerini yerine getirmeleri sırasında temin ettikleri bütün bilgilerin gizliliğini sağlar.

Gizlilik mahiyetini haiz bilgiler ancak, kamu sağlığının ve düzeninin gerektirdiği hallerde adli veya ilgili üst mercilerin talebi üzerine ve Bakanlığa da bilgi verilmek suretiyle açıklanır.

Hüküm Bulunmayan Haller

Madde 21 —Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, Kanunun ve ilgili diğer mevzuatın hükümleri uygulanır.

Cezai Müeyyideler

Madde 22 —Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı davranan veya faaliyet gösterenler hakkında, Kanun ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ile fiilin niteliğine ve ağırlığına göre ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Uyumlaştırılan Avrupa Birliği Direktifi

Madde 23 —Bu Yönetmeliğin hazırlanmasında;

a) Oyuncakların Güvenliği ile İlgili Üye Devletlerin Kanunlarının Yakınlaştırılması Hakkındaki 3 Mayıs 1988 tarihli Konsey Direktifi (88/378/CEE),

b) Oyuncakların Güvenliği ile İlgili Üye Devletlerin Kanunlarının Yakınlaştırılması Hakkındaki 3 Mayıs 1988 tarihli Konsey Direktifi (88/378/CEE)'ni Tadil Eden 22 Temmuz 1993 tarihli ve 93/68 EEC sayılı Konsey Direktifi esas alınmıştır.

Geçici Madde 1— Halen faaliyet gösteren ve bu Yönetmelik kapsamında yer alan oyuncakları üreten, dağıtan ve satan işyerleri, bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarihten yürürlüğe gireceği tarihe kadar olan süre içinde durumlarını Yönetmelik hükümlerine uygun hale getirmek zorundadır.

Yürürlük

Madde 24 —Bu Yönetmelik yayımı tarihinden 18 ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 25 —Bu Yönetmelik hükümlerini Sağlık Bakanı yürütür.

EK-I

BU YÖNETMELİĞE GÖRE OYUNCAK KABUL EDİLMİYEN ÜRÜNLER

- 1) Yılbaşı süsleri,
- 2) Yetişkinler ve koleksiyoncular için detaylı model maketler,
- 3) Çocuk bahçelerinde topluca kullanılmak üzere üretilen oyun araç ve gereçleri,
- 4) Spor malzemeleri,
- 5) Derin suda kullanılması amaçlanan su aletleri,
- 6) Yetişkin koleksiyoncular için folklorik ve dekoratif bebekler ve diğer benzer malzemeler,
- 7) Alışveriş merkezleri, istasyonlar gibi kamunun faydalandığı alanlara yerleştirilen mesleki oyuncaklar ve maketler,
- 8) Uzmanlar için hazırlanmış 500 parçadan fazla veya resimsiz yap-bozlar,
- 9) Havalı tabanca ve tüfekleri,
- 10) Özellikle oyuncaklar için tasarlanmış patlama kapsülleri dışındaki patlama kapsüllerini de içeren havai fişekleri, (mer'i olan ve daha sıkı mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, oyuncaklarda kullanılan tüfek kapsülleri hariç),
- 11) Sapan ve benzeri oyuncaklar,
- 12) Metalik uçlu ok setleri,
- 13) 24 Volttan fazla anma gerilimi ile çalışan elektrikli fırınlar, ütüler veya diğer fonksiyonel ürünler,
- 14) Bir öğrenim programı çerçevesinde, bir yetişkinin gözetimi altında kullanılmak amacıyla üretilmiş ısıtıcı parçalar içeren ürünler,
- 15) Eksoz motorlu araçlar,
- 16) Buharlı oyuncak makinaları,
- 17) Kaldırımlarda spor yapmak veya seyahat etmek amacıyla tasarlanan bisikletler,
- 18) 24 volttan fazla anma gerilimiyle çalışan ve bir video ekranına bağlanan video oyuncakları,
- 19) Bebek emzikleri,
- 20) Gerçek ateşli silahların aslına uygun kopyaları,
- 21) Çocuklar için taklit mücevherler.

EK-II

OYUNCAKLAR İÇİN TEMEL GEREKLER

I. GENEL ESASLAR

1) Bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesi hükümlerine uygun olarak, çocukların normal davranışları göz önüne alınarak imal edilen oyuncakların amacına uygun veya öngörüldüğü şekilde kullanılması halinde, kullanıcılarla birlikte üçüncü kişiler de hastalık veya fiziksel yaralanma risklerine karşı korunmalıdır. Bu riskler şunlardır.

a) Oyunağın tasarımı, üretimi veya bileşimine ilişkin riskler,

b) Oyunağın amacına uygun kullanımından kaynaklanan ve temel özelliklerini yitirmeksizin veya fonksiyonlarını değiştirmeksizin oyunağın yapısı ve bileşimini değiştirerek tamamen giderilemeyecek riskler,

2-a) Oyunağın kullanımı esnasında mevcut olan risk derecesi, gerektiğinde çocukların bakıcılarının üstesinden gelebilmeleriyle veya kullanıcıların yeteneğiyle orantılı olmalıdır. Bu durum fonksiyonları, boyutları ve karakteristiklerinden dolayı özellikle 36 ayın altındaki çocukların kullanımına yönelik oyuncaklara uygulanır.

b) Bu kurala uymak için gerektiği durumda, oyunağın hangi yaşlara hitap ettiği ve/veya yalnız yetişkin bir kişinin gözetimi altında kullanılması gerektiği oyunağın etiketi üzerinde belirtilmelidir.

3) Oyunağın kullanımıyla bağlantılı riskler ve bunlardan korunma yolları, oyuncaklar ve/veya ambalajların üzerindeki etiketlerde ve kullanım kılavuzlarında kullanıcıların veya bakıcıların dikkatini özellikle çekecek şekilde belirtilmelidir.

II. ÖZEL RİSKLER

1) Fiziksel ve Mekanik Özellikler:

a) Oyuncaklar ve parçaları ve bu parçaların oyunağa iliştirilmesi halinde aksamaları, mekanik sağlamlığa sahip olmalı ve gerektiğinde fiziksel yaralanmaya neden olabilecek kırılma ve eğilme olmadan, kullanım esnasında meydana gelebilecek zorlamalara karşı dayanıklı olmalıdır.

b) Oyuncakların kenarları, çıkıntıları, yayları, kabloları ve monte edilen parçaları, temasla meydana gelebilecek fiziksel yaralanma risklerini mümkün olduğu kadar azaltacak şekilde tasarlanmalı ve üretilmelidir.

c) Oyuncaklar, parçalarının hareketinin neden olabileceği fiziksel yaralanma riskini en aza indirecek şekilde tasarlanmalı ve yapılmalıdır.

d) 36 ayın altındaki çocukların kullanması için tasarlanmış oyuncaklar, oyuncak parçaları ve ayrılabilir parçaları, emme ve/veya nefesle çekilmesini önleyecek boyutlarda olmalıdır.

e) Perakende olarak satılan oyuncaklar, parçaları ve ambalajları boğulma riski içermemelidir.

f) Suyun üzerinde çocuğu taşıma ve destekleme yeteneğine sahip ve sığ suda kullanılması amaçlanan oyuncaklar, tavsiye edilmiş kullanımı nazara alındığında su üstünde durabilme ve çocuğu suda destekleme yeteneği kaybolmayacak şekilde tasarlanmalı ve üretilmelidir.

g) İçine girilmesi mümkün olan ve içinde ek boşluk bulunan oyuncaklarda, içeriden kolayca açılacak bir çıkış yeri olmalıdır.

h) Kullanıcıyı hareket ettiren oyuncaklarda mümkün olabildiği ölçüde, oyuncak tipine uyarlanmış ve oluşturduğu kinetik enerjiye orantılı bir fren sistemi oluşturulmalıdır. Bu sistem, kullanıcının fırlatılma ve yaralanma ve üçüncü kişilerin yaralanma riski olmaksızın kolayca kullanılmalıdır.

i) Ateşlemeli tasarlanan bir oyuncuğun ateşlenmesi halinde oluşacak fırlatıcı cisimlerin yapısı ve bileşenleri ile kinetik enerjiden kaynaklanan kullanıcıların veya üçüncü kişilerin fiziksel yaralanma riski, oyuncuğun yapısı dikkate alındığında kabul edilebilir sınırlar dışında olmamalıdır.

j) Isıtıcı parçaları içeren oyuncaklar, aşağıdaki kriterleri sağlayacak şekilde üretilmelidir:

(1) Herhangi bir iletken yüzeyin azami sıcaklığı, dokunulduğunda yanmaya neden olmamalıdır.

(2) Oyuncuğun içinde bulunan sıvı ve gazlar, oyuncuğun fonksiyonlarına uygun nedenlerin dışında oyuncaktan sızması halinde, yanma, buhar yanığı veya diğer fiziksel yaralanmaya neden olabilecek şekilde sıcaklık ve basınca ulaşmamalıdır.

2) Alevlenebilirlik:

a) Oyuncaklar, çocuğun çevresinde yanabilir tehlikeli bir durum meydana getirmemelidir. Bu nedenle oyuncaklar;

(1) Bir alev, kıvılcım veya diğer ateş çıkartabilecek maddelerle doğrudan karşı karşıya kaldığında yanmayan,

(2) Kolayca yanmayan (Ateşin nedeni yok olur olmaz alevi sönen),

(3) Tutuştuğunda, yavaş yanan ve alevin yayılma oranı düşük olan,

(4) Oyuncuğun kimyasal bileşenlerine bakılmaksızın, yanma süresini geciktirici maddelerden oluşmalıdır.

Bu çeşit yanabilir maddeler, oyuncaklarda kullanılan diğer maddeleri tutuşturma riski oluşturmamalıdır.

b) Fonksiyonu itibarıyla, 11/7/1993 tarihli ve 21634 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tehlikeli Kimyasallar Yönetmeliğinde tanımlanan tehlikeli madde veya preparatları, özellikle kimyasal deneylerde, maket yapımında, plastik veya seramik kalıplarda, minelemede, fotoğrafçılıkta veya benzer faaliyetlerde kullanılan madde ve donanımları içeren oyuncaklar, alevsiz buharlaşan maddelerin kaybolmasıyla alevin oluşumuna neden olan maddeleri veya oluşumları içermemelidir.

c) Oyuncaklar, bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında belirtildiği şekilde kullanıldığında, patlayıcı olmamalı veya patlamaya müsait madde veya parçaları içermemelidir. Bu hüküm, EK-I'in 10 uncu maddesinde belirtilen tüfek kapsüllerine uygulanmaz.

Oyuncaklar, özellikle kimyasal oyun ve oyuncaklar:

(1) Karıştırıldığında, kimyasal reaksiyona girerek, ısınarak veya okside maddelerle birleşerek patlayabilen,

(2) Havada yanabilen ve buhar/hava karışımında yanabilen veya patlamaya müsait buharlı parçaları içeren,

madde veya preparatları içermemelidir.

3) Kimyasal Özellikler:

a) Oyuncaklar, bu Yönetmeliğin 6 ncı maddenin birinci fıkrasında belirtildiği şekilde kullanıldığında, yutma veya teneffüs sonucu veya deri, mukoza dokusu veya göze temas etmesi halinde hastalık veya fiziksel yaralanma riski yaratmayacak şekilde tasarlanmalı ve üretilmelidir.

Oyuncaklar bütün durumlarda, belli ürün kategorilerine ilişkin mevzuata veya belli tehlikeli madde veya preparatların etiketlenmesi, kullanımının yasaklanması veya kısıtlanmasına ilişkin hukukî düzenlemelere uygun olmalıdır.

b) Özellikle çocukların sağlığını korumak için, oyuncakların kullanımı sonucu aşağıdaki maddelerin çözünebilir toksik ekstratlarının vücuttaki oranları bir günde aşağıdaki düzeyleri geçmemelidir:

- 0.2 mikrogram antimon
- 0.1 mikrogram arsenik
- 25.0 mikrogram baryum
- 0.6 mikrogram kadmiyum
- 0.3 mikrogram krom
- 0.7 mikrogram kurşun
- 0.5 mikrogram civa
- 5.0 mikrogram selenyum

c) Oyuncaklar, onları kullanan çocukların sağlığına zarar verebilecek olan ve Tehlikeli Kimyasallar Yönetmeliğinde belirtilen tehlikeli maddeleri içermemelidir.

Her durumda tehlikeli madde ve preparatlar, oyun esnasında olduğu gibi kullanılacak ise, bir oyuncuğa katılması kesinlikle yasaktır.

Bazı oyuncakların fonksiyonları itibariyle gerekli olması durumunda, belli bir miktarda madde veya preparatlara; özellikle, kimyasal deneylerde, maket yapımında, plastik veya seramik kalıplarda, minelemede, fotoğrafçılıkta veya benzer faaliyetlerde kullanılan maddelere, EK-IV'ün 4 üncü bendinin hükümleri saklı kalmak kaydıyla, etiketleme konusundaki düzenlemelere uygun olarak ve her madde için tanımlanan maksimum değerler çerçevesinde izin verilir.

4) Elektriksel Özellikler:

a) Elektrikli oyuncaklar, 24 voltu geçen anma gerilimiyle donatılmamalı ve oyuncuğun hiçbir parçası 24 voltu geçmemelidir.

b) Oyuncuğun, kablolarla veya bu kablolarla elektrik ileten diğer iletken maddelerle birlikte elektrik şokuna neden olabilecek elektrik kaynağıyla bağlantılı veya bağlantı kurabilecek parçaları, böyle şok riskini önlemek amacıyla uygun bir şekilde izole edilmeli ve mekanik olarak korunmalıdır.

c) Elektrikli oyuncaklar, doğrudan temas edilebilecek yüzeylerinin ulaştığı azami sıcaklıklarının dokunulduğunda yanmaya neden olmayacak şekilde tasarlanmalı ve üretilmelidir.

5) Hijyen: Oyuncaklar, herhangi bir enfeksiyon, hastalık ve mikrop kapma riskini önleyici hijyen ve temizlik şartlarına uygun tasarlanmalı ve üretilmelidir.

6) Radyoaktivite: Oyuncaklar, çocuk ve diğer şahısların sağlığına zarar verebilecek yapı ve oranda radyoaktif maddeler veya parçalar içermemelidir. Bu konuda 24/3/2000 tarihli ve 23999 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Radyasyon Güvenliği Yönetmeliği uygulanacaktır.

EK-III

ONAYLANMIŞ KURULUŞLAR TARAFINDAN YERİNE GETİRİLECEK ŞARTLAR

Bakanlık tarafından, uygunluk değerlendirme veya onaylanmış kuruluş olarak görevlendirilecek kuruluşlar aşağıdaki asgari şartları yerine getirmelidir:

- 1) Yeterli personel, fizik şartlar ve gerekli araç ve donanımın varlığı,
- 2) Teknik yeterlilik ve personelin mesleki dürüstlüğü ve etiğin sağlanması,
- 3) Bu Yönetmelikte belirtilen testler yapılırken, raporlar hazırlanırken, belgeler düzenlenirken ve gözetim faaliyeti gerçekleştirilirken bağımsızlığın ve objektifliğin sağlanması ve oyuncaklarla doğrudan veya dolaylı ilgisi bulunan grup veya kişilerle ilişkilerde bulunan çalışanların ve teknik personelin bağımsızlığının ve objektifliğinin temini,
- 4) Personel tarafından mesleki sırların korunması,
- 5) Diğer mevzuat kapsamındaki sorumluluklar saklı kalmak kaydıyla, hukuki ve mali sorumluluğun üstlenilmesi.

1 inci ve 2 nci bendlerde belirtilen şartların yerine getirildiğini belirlemek üzere Bakanlık tarafından yılda bir kontrol yapılır.

EK-IV

OYUNCAKLARIN KULLANIMINDA ALINACAK TEDBİRLERE İLİŞKİN UYARI VE İŞARETLER

Oyuncaklar, EK-II'de belirtildiği gibi, kullanımlarıyla ortaya çıkabilecek riskleri azaltmak için uygun ve okunaklı uyarılarla donatılmalı ve özellikle:

1) 36 aydan küçük çocuklara yönelik olmayan oyuncaklar: 36 aydan küçük çocuklar için tehlikeli olabilecek oyuncaklar, kullanım kılavuzunda bu kısıtlamayı gerektiren riskleri belirten kısa bir not ile birlikte "36 aydan küçük çocuklar için uygun değildir" veya "üç yaşından küçük çocuklar için uygun değildir" gibi bir uyarı taşınmalıdır.

2) Çocuk kızakları, bir kirişe bağlanan asılı oyuncaklar, çemberler, trapezler, ipler ve benzeri oyuncaklar: Böyle oyuncaklara; kontrolünün ve askı, bağlantı parçaları, demirleme yeri gibi ana parçalarının bakımının belli aralıklarla yapılması gerektiği ve bu kontrollerin yapılmaması durumunda, oyuncağın düşme ve devrilmesi halinde yaratabileceği tehlikelere ilişkin açıklamaları içeren talimatlar iliştilir.

Talimatlar, yanlış kurulması halinde tehlike arz edebilecek parçaları belirterek, oyuncağın doğru olarak kurulmasına ilişkin bilgileri de içerir.

3) İşlevsel oyuncaklar: İşlevsel oyuncaklardan kastedilen, yetişkinlerin kullanımına yönelik olan araç veya aletlerin, aynı işleve sahip küçük ölçekli modelleridir.

İşlevsel oyuncaklarda veya ambalajlarında "Dikkat: Yetişkin birinin gözetiminde kullanılacaktır." ibaresi yer almalıdır.

Bu oyuncaklara, kullanıcı tarafından alınacak tedbirlerle ve çalıştırma talimatları ile bu tedbirlerin alınmaması durumunda kullanıcıya verebileceği zararlarla birlikte, oyuncağın bir prototipi veya

taklidine ilişkin talimatlar da iliştiirmelidir. Ayrıca bu talimatlarda, oyuncuğun çok küçük çocukların ulaşamayacağı yerde saklanması gerektiği de belirtilmelidir.

4) Tehlikeli madde veya preparatları içeren oyuncaklar: Kimyasal oyuncaklar;

a) Tehlikeli Kimyasallar Yönetmeliği hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yapısı gereği tehlikeli maddeleri veya preparatları içeren oyuncakların kullanım talimatları; bu maddelerin veya preparatların tehlikeli yapısına ve oyuncuğun türüne tam uygun olan madde veya preparatlarla birleştiğinde oluşacak tehlikelerden kaçınmak için kullanıcı tarafından alınması gereken tedbirlere ilişkin uyarıları içermelidir. Bu tür oyuncuğun kullanımından kaynaklanan ciddi kazalarda, yapılması gereken ilk yardım belirtilmelidir. Bu oyuncaklarda çok küçük çocukların ulaşamayacağı yerde muhafaza edilmesine ilişkin bilgi de yer almalıdır.

b) (a) bendinde belirtilen talimatlara ek olarak, kimyasal oyuncakların, ambalajlarında aşağıda belirtilen uyarı yer almalıdır:

"Dikkat: Sadece (*) yaşın üzerindeki çocuklar içindir. Yetişkinlerin gözetiminde kullanılır."

Özellikle, kimya setleri, plastik yerleştirme setleri, seramik minyatür atölyeler, mineleme veya fotoğrafçılık ve benzeri oyuncaklar, kimyasal oyuncaklar olarak kabul edilir.

5) Paten ve kaykaylar: Bu ürünler, oyuncak olarak satışa sunulduğunda, "Dikkat: Koruyucu ekipman giyinmelidir." uyarısını üzerinde taşımalıdır. Ayrıca kullanım kılavuzu, oyuncakların üçüncü kişilere ve kullanıcılara zarar verebilecek düşme veya çarpmalardan kaçınmaları için azami dikkat ve özen göstererek kullanılması gerektiğini belirten uyarıyı içermelidir. Tavsiye edilen kask, eldiven, dizlik, dirseklik gibi koruyucu ekipman hakkında açıklayıcı bilgiler de verilmelidir.

6) Suda kullanılan oyuncaklar: EK-2'nin II/I-f. maddesinde tanımlanan suda kullanılan oyuncaklar, TS 5217 EN 71-1 ve TS 5218 EN 71-2 sayılı uyumlaştırılmış standardın ilgili kısımlarında belirtilen hususlara uygun aşağıda yer alan uyarıyı içermelidir:

"Dikkat: Sadece çocuğun boyunu geçmeyen derinlikteki suda ve gözetim altında kullanılacaktır."

(*) Üretici tarafından belirlenecek yaş.

EK-V

CE UYGUNLUK İŞARETİ

CE uygunluk işareti, aşağıdaki grafikte belirtilen şekilde "CE" harflerinden oluşur.

- CE işareti büyütülerek veya küçültülerek iliştiirilecek olur ise, yukarıdaki grafikte verilen oranlara uygun olmalıdır.

- CE işaretinin harfleri, aynı tarz ve dikey boyutlarda olmalıdır. Dikey boyut, 5 milimetreden az olamaz.

[Sayfa Başı](#)

